

Sunnuás
Skólanámskrá

1. júlí 2016

Pátttakendur starfsmenn og börn

Ábyrgðarmaður: Ólöf Helga Pálmadóttir

Myndir: Starfólk Sunnuáss

Forsíðumynd: Dagur Úlfar Eiríksson

Lesið yfir af foreldraráði skólans

Yfirlestur: Inga Jóna Hilmisdóttir

Heimasíða: www.sunnuas.is

Netfang: sunnuas@reykjavik.is

Efnisyfirlit

Tilgangur námskrá	3
Saga Sunnuáss	3
Hugmyndafræði leikskólans	5
Nálægð	5
Viðurkenning	5
Staðfesting.....	6
Skilgreiningarvald / Binding.....	6
Ígrundun(Refleksjon) / Aðgreining (Differentisering).....	6
Barnasáttmálinn	8
Leiðaljós Sunnuáss.....	9
EINKUNNARORÐ SUNNUÁSS.....	9
Virðing :	9
Gleði:	9
Sköpun:.....	10
Leikurinn	10
Námsviðin.....	11
Læsi og samskipti.....	12
Sjálfbærni og vísindi	14
Heilbrigði og velferð	16
Sköpun og menning.....	17
Umhverfismennt / útikennsla	20
Foreldrasamstarf	22
Aðlögun	22
Foreldrasamtöl	23
Foreldraráð.....	23
Foreldrafundir	23
Foreldrafélag	23
Samstarf leik- og grunnskóla	24
Mat	24
Mat á þroska og námi barna	25
Sérfræðiþjónusta.....	25
Innra mat	25
Ytra mat.....	26

Tilgangur námskrá

Samkvæmt Aðalnámskrá leikskóla frá 2011 sem gefin er út af menntamálaráðuneytinu, skal sérhver leikskóli móta sína eigin skólanámskrá. Námskráin á að vera skrifleg og aðgengileg öllum þeim sem málið varðar. Þar skal gera grein fyrir hvernig leikskólinn hyggst vinna að þeim markmiðum sem aðalnámskrá leikskóla setur, hvaða leiðir verða farnar og hvernig staðið er að mati. Jafnframt skal fjallað um þau gildi sem starf leikskólans byggist á og þær hugmyndafræðilegu áherslur sem tekið er mið af. Í skólanámskrá eiga einnig að koma fram þær áherslur og leiðir sem leikskólinn hefur ákveðið að fara í samskiptum við börn, starfsfólk, foreldra og nærsamfélagið.

Skólanámskrá á að vera lifandi og í stöðugri endurskoðun. Hún skal taka mið af áhuga barna og sjónarmiðum og skal unnin í samvinnu leikskólakennara, annars starfsfólks, barna og foreldra.

Skólanámskráin er eins konar sáttmáli um uppeldi og nám í leikskólanum.

Í nýrri aðalnámskrá er birt ný menntastefna sem á við um öll skólastig og hefur það markmið að rækta með markvissum hætti þekkingu, leikni og viðhorf sem styrkir getu einstaklinga í framtíðinni.

Menntastefnan er reist á sex grunnþáttum menntunar sem eru: Læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti, sköpun.

Leikskólastarf byggir á lögum um leikskóla þar sem lögð er áhersla á gildi leiksins. Leikskólar útfæra sjálfir í skólanámskrá hvernig þeir vinna með hæfnisþætti í samræmi við aldur og þroska barna.

Miða skal við námssvið leikskóla sem eru: Læsi og samskipti, heilbrigði og vellíðan, sjálfbærni og vísindi, sköpun og menning

Saga Sunnuáss

Leikskólinn Sunnuás var stofnaður 1. júlí 2011 við sameiningu leikskólanna Ásborgar Dyngjuvegi 18 og Hlíðarenda Laugarásvegi 77.

Í Sunnuási geta dvalið allt að 146 börn daglega á 7 deildum. Í stærra húsinu eru 6 deildir þrjár á yngri gangi (Dyngjuvegs megin) og þrjár á eldri gangi (Langholtsvegs megin) Deildir á yngri gangi eru Barnhóll með 13 börn Álfabrekka með 20 börn og Dyngja með 20 börn. Yfirleitt er blandaður aldur á þessum deildum s.s. 1-3ja ára eftir því hvernig raðast inn af biðlista.

Á eldri gangi er deildin Langholt, inn af miðrymi, sem er fjölnota salur leikskólans. Á Langholti eru 24 börn á 2 – 3 ára gömul eftir aldursdreifingu í leikskólanum. Á deildinni Ás sem er staðsett á gangi við Langholtsveg eru 20 börn 3ja og 4 ára eftir aldursdreifingu og deildin Langisandur, þar eru 23-26 börn 4-5 ára eftir aldursdreifingu.

Í minna húsinu er deildin Hlíðarendi með 26-29 5 ára börn. Fjöldi barna á deildum fer eftir stærð árganga og fjölda barna í hverjum árgangi.

Opnunartími leikskólans er frá kl: 7.30 að morgni til kl: 17.00 síðdegis.

Menning leikskólans er í mótun, en fastir liðir eru t.d þorrablót á bóndadag, búningagerð fyrir öskudag, þjóðhátíð og jólaverkstæði þar sem foreldrar og börn eru saman á leikskólatíma ásamt starfsfólki við listsköpun, bakstur og fleira.

Næsta grenndarsvæði leikskólans er Laugardalurinn og er hann nýttur til útikennslu og vettvangsferða í tengslum við umhverfismennt.

Rekstur og stjórnun leikskólans Sunnuás heyrir undir Skóla og frístundasvið.

Skóla og frístundasvið tók til starfa 12.september 2011. Með stofnun þess var markmiðið að veita börnum og fjölskyldum í borginni heildstæða þjónustu og stuðla að samfelli í öllu starfi sem hefur velferð barna að leiðarljósi.

Leikskólinn sækir einnig frekari ráðgjafþjónustu til Þjónustumiðstöðvar Laugardals-, Háaleitis- og Bústaðahverfis.

Leiðarljós skóla og frístundasviðs er:

Að börnum og ungmennum í borginni líði vel, fari stöðugt fram og þau öðlist uppeldi og menntun fyrir líf og starf.

Hugmyndafræði leikskólans

Hugmyndafræði leikskólans. Leikskólinn vinnur samkvæmt kenningum Beritar Bae. Berit Bae hefur um langt skeið helgað sig menntun leikskólakennara í Noregi. Hún hefur unnið að rannsóknum á samskiptum barna og fullorðinna í leikskólum og skrifað fjölmargar bækur og greinar um það efni. Hún hefur sett fram hugmyndir sínar um grundvallaratriði sem þurfa að vera til staðar í uppbyggjandi samskiptum við börn og hefur verið ötull talsmaður þess að markmið leikskóla taki mið

af sjónarhorni barnanna.

Hugmyndir Berit Bae eiga fyrst og fremst rætur sínar að rekja til gagnvirkniskenninga sem einblína á samspil a.m.k. tveggja einstaklinga (dialektisk relasjonsteorier), þar sem markmiðið er þróun sjálfsins.

Berit Bae er upptekin af því hvaða forsendur liggja að baki þróunar sjálfsins og með hvaða hætti starfsfólk leikskóla vinnur að þróun sjálfsins hjá börnunum. Út frá því hefur Berit Bae einnig skoðað með hvaða hætti þróun sjálfsins hjá hinum fullorðnu gerist, því að hennar mati helst þetta í hendur.

Í gegnum rannsóknir sínar telur Berit Bae sig m.a. komast að því að viðhorf, viðmót og öll framkoma starfsmanna í leikskólum gagnvart börnum og starfsfélögum skapi forsendur fyrir þróunarmöguleika þessara aðila.

Sjálf barnsins eða sjálf hins fullorðna þróast fyrst og fremst með jákvæðum hætti með því að ákveðnar forsendur eru fyrir hendi í samspili viðkomandi einstaklinga. Í rannsóknum sínum gengur hún út frá eftirfarandi hugtökum til þess að varpa ljósi á það sem gerist í samskiptum. Í gegnum þessi hugtök - hugtakapör leggur starfsfólk í Sunnási áherslu á að skoða starf sitt með börnunum.

Hugtök Beritar Bae eru eftirfarandi:

Nálægð

Hugtakið nálægð er hægt að skilgreina sem ferli þar sem viðkomandi tekur á móti öðrum einstaklingum með opnum huga. Þetta þýðir að sýna börnum, foreldrum og samstarfsfólki skilning. Þegar nýir aðilar bætast í hópinn sé lögð áhersla á að kynnast þeim með opnum huga, viðhorfum þeirra, hugsunum og löngunum. Það þarf að vera einlægur vilji til að nálgast viðkomandi. Að vilja kynnast barninu eða samstarfsfélögum og þannig forðast að mynda sér skoðanir fyrirfram á viðkomandi.

Nálægð er forsenda viðurkenningar.

Viðurkenning

Viðurkenning er ein mikilvæg forsenda sjálfsins og er hún grundvölluð á jafnræði.

Börn eru sérfræðingar í sínum tilfinningum og hafa rétt á sinni skoðun óháð skoðun kennarans og hann á að viðurkenna barnið eins og það er. Virk hlustun er einn af lykilþáttum viðurkenningarinnar og það þarf að horfa á það óyrta sem og það yrta í tjáningu barnsins. Það er viðurkenningin sem veitir einstaklingnum gildi.

Staðfesting

Hugtakið staðfesting er eitt þeirra fyrirbæra sem leiða til viðurkenningar. Barn fær staðfestingu á að upplifun þess hafi gildi og sé réttmæt frá kennara. Þannig fær barnið staðfestingu á því fyrir hvað það stendur þegar það fær viðbrögð til baka. Berit Bae telur að börnin leiti eftir staðfestingu varðandi hegðun sína og gjörðir. Berit Bae segir „að vera viðurkenndur af þeim sem við erum bundin, fjallar um sálrænt líf eða „dauða“. „ Ef staðfesting er ekki viðurkennandi getur hún leitt til bindingar.

Skilgreiningarvald / Binding

Skilgreiningarvald vísar til þess að fullorðinn er í valdastöðu gagnvart barninu.

Skilgreiningarvald grefur undan sjálfsvirðingu og sjálfstrausti barns.

Ósjálfstætt barn verður háð áliti og skoðunum hins fullorðna sem veldur bindingu.

Berit Bae hefur bent á að skilgreiningarvaldi sé beitt meðvitað og eða ómeðvitað í öllu samspili. Því þarf hinn fullorðni að ígrunda samskipti sín við börnin og aðgreina sínar tilfinningar þannig að hann viti hverjar eru hans tilfinningar og hverjar barnanna.

Ígrundun(Refleksjon) / Aðgreining (Differentisering)

Berit Bae bendir á í kenningum sínum að ígrundun og aðgreining sé mikilvæg til að þekkja eigin tilfinningar og skoðanir. Hvað er mitt og hvað er þitt.

Skoðun barns, skoðun fullorðins, ný hlið.

Til að vera heill í hinu viðurkennandi atferli þarf viðkomandi að gera sér grein fyrir eigin viðbrögðum. Í erli dagsins er auðvelt að gripa inn í atburðarás, t.d þegar börn eru að gera eitthvað sem ekki er ætlast til að þau geri. Óígrundandi kennari grípur inn í og dæmir um hvað er rétt og hvað er rangt. Hver hefur á réttu að standa og hver ekki!

Tilfinningar hér og nú geta tekið yfirhöndina og hætta er á að þær verði ráðandi um það hvernig hann leysir málin. Í samvinnu við foreldra, börn og samstarfsfólk verður kennarinn að vera vel ígrundandi og aðgreina skoðanir sínar frá skoðunum annarra til að geta myndað sér sína eigin skoðun.

Horft er einnig til kenninga Urie Bronfenbrenner um hæfileika einstaklingsins til að aðlaga sig margbreytilegum og ólíkum kröfum, þannig að hann bregðist ólíkt við í ólíku efnislegu og menningarlegu umhverfi. Þannig getur skipulag umhverfisins skipt grundvallarmáli. Barn getur sýnt neikvæða og uppreisnargjarna hegðun við ákveðnar aðstæður en verið hvers manns hugljúfi við aðrar aðstæður. Þessar niðurstöður benda á mikilvægi ytra skipulags og val á leiðum í leikskólastarfinu, s.s. til að skapa ró og vinnufrið í leikskólanum. Ennfremur þurfi starfsfólk að vera sífellt vakandi á áhuga barnanna og leikgleði. Þó þessir umhverfisþættir hafi mikilvæg áhrif er þáttur hins fullorðna ekki síst minni.

Bronfenbrenner er mjög upptekinn af því innihaldi sem er í samspili einstaklingsins við umhverfi sitt, hvernig einstaklingurinn upplifir umhverfið og hvernig einstaklingurinn upplifir hlutverk sitt á hinum mismunandi stöðum, s.s. heima og í skóla.

Bronfenbrenner fullyrðir að samspilið á milli barna og fullorðinna hafi afgerandi áhrif á námsgetu barna. Nálægð og þátttaka hins fullorðna í heildstæðum aðgerðum, þar sem

valdajafnvægið flyst á milli þátttakenda, léttir nám barna og stuðlar með því að auknum þroska og vellíðan barnsins. Börnin læra með því að vera þátttakendur í merkingarbæru starfi. Þau læra það sem hinir þýðingarmiklu uppalandur miðla. Þýðingarmikill uppalandi er einungis sá sem tekur af heilum hug þátt í starfi og leik barnanna. Þannig verður hinn fullorðni raunveruleg fyrirmynd barnsins og vinur.

Kennarar eru oft spyrjandi gagnvart því hvaða áhrif þeir hafa á börnin, t.d. hvað varðar þá þekkingu sem þeir miðla. Bronfenbrenner hefur sett fram hugmyndir um tengslamyndun og skoðar þá ekki síst samband barns og kennara. Hugtakið „par“ er þýðingarmikið hvað varðar tengsl milli barna og fullorðinna. Við upphaf nýrra verkefna eru mörg börn varfærin, en hvatningarfullt augnaráð og nálægð kennarans hvetur þau til að takast á við verkefnið.

Félagsaðgerð segir Bronfenbrenner að sé í raun samband tveggja þar sem gagnkvæmt valdajafnvægi ríkir. Slík tengsl fela í sér sterkan aflvaka og áhuga. Barnið og hinn fullorðni hafa ánægju af nærveru hvors annars og njóta þess að vinna að sameiginlegu markmiði. Sama gegnir um tengsl barna á milli. Þetta samband sem byggist á trúnaði og trausti leiðir af sér enn sterkara og nánara samband. Tengslin vara og hafa áhrif á viðhorf, hugsanir og aðgerðir hvors annars, þrátt fyrir fjarlægð. Þess vegna verður hver starfsmaður að þróa tengsl gagnvart hverju barni og vera meðvitaður um slíkt. Hann segir að þeir sem eru í tengslum við barnið séu þeir einu sem geti tekið að sér uppeldið og kennsluna.

Að mati Bronfenbrenner eru áhrif hinna ólíku hlutverka, sem barnið gengur inn í, á námsgetu og þroskamöguleika barna óumdeilanleg.

Þar sem leikskólinn vinnur samkvæmt kenningum Beritar Bae um viðurkennandi samskipti er lögð áhersla á að virða tilfinningar og skoðanir hvers barns og efla með þeim samkennd, tillitssemi og umhyggju gagnvart öðrum.

Á þessum grunni horfum við til þess hvernig við leggjum inn til barnanna hvað varðar umhverfismennt. Hvernig við getum varðveitt umhverfið og notið náttúrunnar án þess að hún beri skaða af og nýtt okkur þann efnivið sem til fellur til sköpunar.

Kenningarnar varða þannig veginn fyrir starfsfólk í því að skapa viðurkennandi umhverfi þar sem hver og einn gefur og þiggur á jafnréttisgrundvelli.

Barnasáttmálinn

Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna markaði mikil tímamót í baráttunni fyrir réttindum barna, þar sem sáttmálinn felur í sér alþjóðlega viðurkenningu á því að börn séu sjálfstæðir einstaklingar með fullgild réttindi, óháð réttindum fullorðinna. Sáttmálinn hefur að geyma ýmis grundvallarréttindi og tryggir öllum börnum upp að 18 ára aldri sérstaka vernd og umönnum. Sömuleiðis endurspeglar sáttmálinn nýja sýn á hlutverk og stöðu barna og tekur fram að öll börn eigi rétt á því að vera fullgildir þátttakendur í samfélaginu.

(af vefnum www.barnasattmali.is)

Kenningar Beritar Bae og Bronfenbrenner eru leið leikskólans til að gera Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna sýnilegan. Sjá grein 28. 29. og 31. um réttindi barna.

Eins og fram kemur í kenningum um samskipti leggjum við áherslu á að börnin hafi val um viðfangsefni sín og geti haft áhrif á umhverfi sitt og beri virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum.

Hugmyndin að baki valkerfinu tengist m.a. því að útbúa uppeldisumhverfi barnanna þannig að það örvi þau til dáða í þekkingarleit sinni. Valkerfið byggist á því að efla sjálfstæði barnanna og möguleika þeirra til að ákveða hvað þau vilja gera og með hverjum þau vilja starfa. Með því að börnin velji sjálf og séu hvött til að taka ábyrgð á eigin vali smátt og smátt í samræmi við aldur og þroska, verða þau virkari og meira skapandi.

Hugmyndafræði Sunnuáss inniheldur þá sýn að einstaklingurinn sé virkur allt frá fæðingu og tilbúinn að takast á við lífið. Markmiðin taka mið af kenningum fræðimanna sem sjá þroskamöguleika einstaklingsins stjórna af því umhverfi sem hann lifir í og leggja áherslu á sterka sjálfsmynd öðru fremur. Við viljum skapa samfélag stöðugs náms í Sunnuási þar sem viðurkennandi andrúmsloft ríkir.

Gegnum þessa hugmyndafræði tengjum við lýðræði barna sem og mannréttindi þeirra til handa að skili sér í opnari og jákvæðari einstaklingum. Með því að útfæra leikskólastarfið þannig að öll börn geti tekið þátt í því á sínum forsendum ríkir jafnrétti innan leikskólans.

Í stjórnun leikskólans er tekið mið af mannauðskenningu Segivane, þar sem mannauður hvers og eins fær að njóta sín og að hver og einn sækist eftir ábyrgð og takist á við ögrandi

verkefni. Starfsfólk þarfnast einstaklingbundinnar uppbyggjandi gagnrýni til að svo megi vera.

Starfsfólk þekki og tileinki sér hugmyndafræði leikskólans.

Að skapa liðsheild í starfsmannahópnum sem byggist á gagnkvæmri virðingu.

Hver og einn fái tækifæri til að finna sínar sterku hliðar

Að mannauður og áhugasvið hvers og eins fái að njóta sín

Leiðaljós Sunnuáss

ÞÁ Í SUNNUÁSI RÍKI VIRÐING FYRIR EINSTAKLINGNUM OG UMHVERFINU,
SJÁLFRÆÐI, SKÖPUN OG LEIKGLEÐI

EINKUNNARORÐ SUNNUÁSS

VIRÐING - GLEÐI - SKÖPUN

Virðing :

- ✓ Þegar við eigum í góðum samskiptum og treystum hvort öðru líður okkur vel.
- ✓ Þegar við vinnum og leikum okkur saman kemur fjölbreytileiki hópsins fram sem við berum virðingu fyrir og tökum tillit til
- ✓ Við berum virðingu fyrir skólanum okkar, með því að ganga frá eftir okkur úti sem inni og fara vel með námsgögnin.
- ✓ Í umhverfismennt fer fram fræðsla um náttúruna, umhverfið almennt og um það hvernig við sýnum því virðingu með því að ganga vel um gróður og annað. Auk þess fræðumst við um flokkun og endurnýtingu á því sem til fellur í vettvangsferðum og í skólanum.

Gleði:

- ✓ Höfum jákvæðni að leiðarljósi og erum örlát á bros og hrós til barna og fullorðinna sem kemur fram þegar okkur líður vel með það sem við erum að gera
- ✓ við höfum húmor fyrir okkur sjálfum og sjáum það broslega í daglegu amstri og þá ganga hlutirnir oft betur fyrir sig
- ✓ þegar við höfum gaman af vinnunni okkar sýnum við það með framkomu okkar við börnin, foreldrana og samstarfsfólkið.

Sköpun:

- ✓ Þegar við leyfum sköpunargleðinni að njóta sín hjá börnum og fullorðnum kemur fram frumkvæði og gleði við að skapa, hvort sem það er í gegnum myndlist eða annars konar tjáningu.
- ✓ Þegar við erum þátttakendur í skapandi starfi ýtum við undir frumkvæði og styrkjum vináttu og samskipti.
- ✓ Þegar barninu er treyst fyrir verkefni eflist sjálftraust þess og trú á eigin getu og gleðin og frumkvæði í leik og starfi.

Leikurinn

Í Aðalnámskrá leikskóla frá 2011 stendur. „ Leikur er órjúfanlegur þáttur bernskunnar og þungamiðja leikskólastarfsins. Leikur er sjálfsprottinn og börnum eðlislægur. Þau leika sér af fúsum og frjálsum vilja og á eigin forsendum.

Leikur er megin námsleið barna. Hann skapar börnum tækifæri til að læra og skilja umhverfi sitt, tjá hugmyndir sínar, reynslu og tilfinningar og þróa félagsleg tengsl við önnur börn.“

Aðalnámskrá leikskóla 2011 bls. 37

Í Sunnuási er leitast við að hafa sem fjölbreytilegast úrval verkefna og leikumhverfi við hæfi allra barna. Leikurinn er kjarninn í starfi leikskólans. Frelsi til að leika sér og upplifa þá gleði sem leikurinn gefur eflir bæði andlega og líkamlega líðan barnsins.

Að kennarinn beri virðingu fyrir leik barnanna.

Að verkefni og umhverfi hvetji börnin til sköpunar, leitun lausna og hvata til að rannsaka.

Gegnum leikinn þroska börnin með sér félagsfærni og samskiptahæfni, og læra að leysa deilur og ágreining á jákvæðan hátt.

Leikurinn er líf og starf barnsins, lagt er upp með að kennarinn sé til staðar í leik barnanna og þegar það á við þátttakandi í leiknum. Þegar kennarinn er til staðar getur hann veitt öryggi og stuðning inn í leikinn þegar þess þarf.

Námssviðin

Börn læra í gegnum leik og daglegt starf í leikskólanum, innan dyra sem utan. Þau læra í samvinnu við önnur börn og þegar þau fá stuðning og hvatningu frá hinum fullorðnu. Náms sviðin eru samþætt og samofin öllu starfi leikskólans. Þau byggjast á skapandi og gagnrýnni hugsun og tengjast leik og daglegum athöfnum í leikskólanum. Við skipulagningu leikskólastarfs skal jafnframt taka mið af leiðarljósum leikskóla, grunnþáttum menntunar og námsviðum leikskóla.

Námssvið leikskólans samkvæmt Aðalnámskrá Menntamálaráðuneytisins eru: Læsi og samskipti, heilbrigði og vellíðan, sjálfbærni og vísindi, sköpun og menning.

Hugtakið hæfni er skilgreint í sameiginlegum hluta aðalnámskrár fyrir leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla. Þar kemur m.a. fram að hugtakið hæfni felur í sér þekkingu, leikni og siðferðileg viðhorf, en hæfni tekur mið af aldri og þroska barna og markmiðum menntunar hverju sinni.

Mennta- og menningarmálaráðuneyti: Aðalnámskrá leikskóla 2011 bls.28

Í lögum um leikskóla segir: „Stuðla skal að því að nám fari fram í leik og skapandi starfi þar sem börn njóta fjölbreyttra uppeldiskosta“ (Lög um leikskóla nr. 90/2008). Í aðalnámskrá leikskóla (2011) er læsi einn af grunnþáttunum en „læsi í leikskóla felur í sér þekkingu, leikni og hæfni barna til að lesa í umhverfi sitt og tjá upplifun sína, tilfinningar og skoðanir á fjölbreyttan hátt“. Bestur árangur næst þegar gott samstarf er á milli leikskóla og foreldra um nám barnanna.

Læsi og samskipti

Læsi í víðum skilningi þess orðs er mikilvægur þáttur samskipta. Börn nota ýmsar leiðir til að tjá sig og eiga samskipti við aðra. Auk tungumálsins nota þau til dæmis ýmiss konar hljóð, snertingu, látbragð og leikræna tjáningu, tónlist, myndmál og dans.

(Aðalnámskrá leikskóla 2011, bls. 42)

Í upphafi leikskólagöngu er mikilvægt að börn öðlist gott sjálfstraust og séu óhrædd við að tjá sig um sínar upplifanir, langanir og reynslu. Með því að leggja áherslu á jákvæða og uppbyggileg samskipti milli barna, barna og fullorðna.

Frjálsi leikurinn er stór þáttur í starfi leikskólans, þar sem ímyndunarafl og sköpunargleði

barnanna fær að njóta sín og lögð er áhersla á að efniviður leikskólans sé breytilegur, sveigjanlegur og skapandi og bjóði upp á fleiri en eina lausn.

Börnin eru sérfræðingar í sínum eigin tilfinningum, þau spyrja spurninga, reyna að átta sig á sjálfum sér, tilverunni og samspilinu þarna á milli. Sköpunarkraftur er öllum gefinn en við erum mis meðvituð um þá möguleika sem hann opnar fyrir okkur. Hæfni barnsins er virkjuð svo það þori að tjá sínar tilfinningar og skoðanir. Sem dæmi að börnin taki sjálf ákvörðun um að bjóða fleirum í leikinn en það sé ekki ákvörðun hins fullorðna hvað börn eru að leika sér saman.

Í gegnum vinnu með skilningarvitin virkist hæfni barnsins í að „lesa“ sjálft sig og tilveruna. Ef barnið gengur óhrætt til vinnunnar, hvort sem það þekkir svörin eða ekki er það leið þess til að þroska sig sem sjálfstæðan einstakling.

Stefna Sunnuáss er sú börnin útskrifist sem frjálsir skapandi einstaklingar með sjálfstæðar skoðanir og góða og sterka sjálfsmynd.

Tungumálið er eitt mikilvægasta tæki manneskjunnar til samskipta, því er mikilvægt að barnið nái góðum tókum á málinu strax í bernsku.

Við höfum ritmálið sýnilegt með því að hafa bókstafina sýnilega og vekjum áhuga barnanna á þeim. Við skiptum þeim í minni hópa í samverustundum til að geta gefið þeim tækifæri til að segja frá, sýna og spjalla saman.

Sögustundir eru að minnsta kosti einu sinni á dag, þar sem bækur eru lesnar, sagðar loðtöflusögur, borðleikrit, sögur sagðar frá eigin brjósti eða með aðstoð handbrúðu.

Sögur sem börnin semja eru skráðar niður og síðar lesnar fyrir barnahópinn.

Við höfum gott aðgengi barnanna að ritmálstengdum hlutum, bókum, pappír, skriffærum og öðrum slíkum efnivið.

Sjálfbærni og vísindi

„Sjálfbærni felur í sér að við skilum umhverfinu til afkomenda
í ekki lakara ástandi en við tókum við því“

Í leikskóla ber að fræða börn um náttúruna, umhverfið, að verndun þess og góð umgengni sýni virðingu fyrir náttúrulegu og manngerðu umhverfi.

Kynni barnsins af náttúrunni eru þýðingarmikil fyrir þroska þess. Mikilvægt er að börn skynji og uppgötvi náttúruna af eigin raun og læri að njóta hennar sér til yndisauka. Börn beita margvíslegum aðferðum við að kanna og reyna að öðlast skilning á umhverfi sínu. Þau snerta, smakka, hlusta, horfa, flokka, rannsaka og draga ályktanir. Það er hlutverk kennarans að vera fyrirmynd og skapa aðstæður svo börnin fái reynslu og meiri þekkingu. Þeim er kennt að bera virðingu fyrir umhverfinu og náttúrunni og þau fá tækifæri til að upplifa og njóta. Kennarar þurfa að ýta undir forvitni barnanna, hvetja þau áfram og kenna þeim að leita lausna. Í Sunnuási er lögð áhersla á umhverfismennt og útikennslu, hver deild fer að minnsta kosti einu sinni í viku í útinám, þar sem farið er út fyrir leikskólalóðina. Verkefni útinámsins tekur mið af aldri og þroska barnahópsins hverju sinni. Í nágrenni leikskólans eru margar náttúruperlur eins og Laugarásholtið og Laugardalurinn og eru það svæðin sem allir aldurshópar heimsækja.

Auk þess fer barnahópurinn reglulega með mjólkurfernur, pappír sem ekki er endurunninn og plast í grenndargáma hverfisins.

Börnin taka virkan þátt í endurvinnslu með því að aðstoða við að flokka og nýta endurvinnanlegan efnivið, pappír, fernur og fleira.

Í öllum þáttum daglegs starfs leggja kennarar í Sunnuási sig fram við að ýta undir sjálfbærni, vísindi og þekkingu nemenda í víðum skilningi með því að:

- Flokka og skila sorpi til endurvinnslu

- Fara í útikennslu /vettvangsferðir/fjöruferðir í nánasta umhverfi þar sem lífríkið er skoðað svo sem jurtir, fuglar, skordýr og veðurfar.
- Setja niður ávaxtasteina, rækta grænmeti og halda garðinum snyrtilegum
- Gera ýmsar vísindatilaunir t.d. með þyngd hluta, blöndun lita og efna, tilraunir með vatn og snjó, hvaða efni eru lífræn og hvaða efni eru ólífræn. Leikið og unnið með náttúrulegan efnivið svo sem steina, köngla, tré og bein, laufblöð, grjót og jurtir
- Unnið með form, tölur og rými, stærðfræðihugtök, bæði úti og inni
- Farið í heimsóknir á söfn

Á öllum deildum erum við með flokkunarílát fyrir pappír, plast og lífrænan úrgang. Lífræna ílátið eða “Moldvarpan” er undir ávaxta- og grænmetishýði sem síðan er sett í moltutunnur leikskólans. Í eldhúsinu er allir matar afgangar settir í lífræna tunnu til frekari endurvinnslu. Börnin í leikskólanum sá fyrir sumarblómum, grænmeti og kryddjurtum sem eru síðan gróðursett á leikskólalóðinni í sumarbyrjun. Börnin fá einnig eina plöntu með sér heim, sem þau hafa sáð sérstaklega til þess og með því tengjum við enn frekar heimili og skóla. Sunnuás er skóli á grænni grein og flaggar grænfánanum sumarið 2016, en grænfáninn er viðurkenning Landverndar á því að leikskólinn vinni að umhverfismálum með nemendum leikskólans.

Heilbrigði og velferð

„Í leikskóla eiga börn að læra um og tileinka sér heilbrigða lífshætti, hollt mataræði, hvíld, hreinlæti og hreyfingu.“ (aðalnámskrá leikskóla 2011, bls.43)

Í Sunnuási er lögð áhersla á að örva grófhreyfingar barnanna og að börnin læri að bera virðingu fyrir náttúrunni og umhverfinu. Samvera fullorðinna og barna í útivistinni þjálfar samskipti og málþroska.

Útivera og hreyfing eru mikilvægir þættir í þroska leikskólabarna. Nánasta umhverfi leikskólans er nýtt til að fara í vettvangs- og gönguferðir í tengslum við útikennslu leikskólans.

Öll börn fara út að minnsta kosti einu sinni á dag. Unnið er að því finna leið til að gefa börnunum kost á því að velja sjálf sinn útivistartíma, svo sem hvort þau fara út fyrir hádegi eða eftir hádegi. Hingað til hefur það ekki verið val barnanna hvenær þau fara út, heldur fara yngri deildir út fyrir hádegi og eldri deildir fara út eftir hádegi, sérstaklega yfir vetrartímann.

Í fataherbergjunnum eru börnin hvött til sjálfshjálpar, þau klæði sig sjálf í og úr útifötum og þjálfa þannig fín og grófhreyfingar um leið. Þarna kemur líka inn samhjálp barnanna, að þau aðstoði hvert annað t.d við að renna upp og niður rennilás eða fara úr skóm.

Mikilvægt er að lögð sé áhersla á að börnin tileinki sér almennar hreinlætisvenjur eins og handþvott eftir salernisferðir, handþvott eftir útiveru og fyrir matmálstíma. Um leið er börnunum kennt hvernig best er að bera sig að við handþvott og við handlaugar er myndrænar leiðbeiningar þess efnis.

Lögð er áhersla á að börnin taki virkan þátt í undirbúningi matmálstíma. Þau skiptast á að vera þjónar, tvö og tvö í senn. Þá sækja þau matarvagninn í eldhúsið, og leggja á borð samkvæmt barnafjölda um leið og þau ræða um hver er kominn í leikskólann og verða þau þannig meðvitaðri um barnahópinn sem þau tilheyra. Sjálfstæði barnanna vex og þau öðlast hugtakaskilning með þátttöku sinni s.s. nöfn fæðutegunda, áhalda og staðsetningu þeirra, hægri, vinstri osfrv. Börn og starfsfólk eiga ákveðið sæti við mataborðið þar sem hinn fullorðni hvetur barnið til sjálfshjálpar. Lögð er áhersla á að börnin skammti sér sjálf á diskinn, helli mjólk og vatni í glas, smyrji brauð/hrökkbrauð og læri að nota hnífapör á réttan

hátt . Matmálstíminn er ein af mörgum gæðastundum í daglegu starfi leikskólans þar sem gefst gott tækifæri til innihaldsríkra samskipta og málörvunar. Leikskólinn styðst við stefnu manneldisráðs um hollt mataræði.

Eftir hádegisverð er boðið upp á næðisstund á öllum deildum. Á yngstu deildunum hvíla börnin sig og flest sofa mis lengi, í samráði við foreldra. Á eldri deildum er börnunum skipt upp í minni hópa í næðisstundir við lestur, tónlistarhlustun, samtal eða önnur verkefni.

Sköpun og menning

„Sköpun er mikilvægur þáttur í námi og þroska barna. Skapandi starf á fyrst og fremst að beinast að ferlinu sjálfu, gleðinni, tjáningunni og náminu sem á sér stað þegar hugmyndir, tilfinningar og ímyndun fá að njóta sín. Gera skal barninu kleift að að nálgast viðfangsefni frá mörgum hliðum og á eigin forsendum.“

Aðalnámskrá leikskóla 2011 bls. 11

Í Sunnuási er leitast við að hafa umhverfið örvandi og gefa börnunum tækifæri til að vera skapandi og frjóir einstaklingar. Starfið með börnunum beinist því fyrst og fremst að ferlinu, gleðinni og tjáningunni. Leikskólinn kynnir fyrir börnunum menningu samfélagsins, menningu annarra og menningu leikskólans. Menning er samofin öllu starfi leikskólans og tengist leik og starfi barna, lýðræði, þjóðmenningu og skapandi starfi. Í leikskólanum kynnast börnin gömlum hefðum og tyllidögum.

Sköpun og menning er samofin lífi og starfi í leikskóla sem tengist hinum ótal mörgu úrlausnarefnum. Hún byggist á þekkingu, sjónarmiðum, aðferðum og leiðum sem fléttast saman við hin ýmsu svið.

Þannig birtist hún í leik barna, gegnum lýðræði, skapandi starfi og þjóðmenningu sem tengist svo í myndlist, smíðum, matreiðslu, dansi, byggingarlist, móðurmáli, tónlist eða textíl.

Ritröð um grunnþætti menntunar, Sköpun, bls.19

Farið er í vettvangsferðir og leitumst við að kynna fyrir börnunum söfn, stofnanir og náttúruperlur í nærumhverfi leikskólans. Sem dæmi má nefna Laugarásholtið, Laugardalinn, Laugarnesfjöru, bókasafn, grunnskóla hverfisins, Ásmundarsafn, íþróttasvæði Ármanns og Grasagarðinn. Fyrir eldri börnum leikskólans er fjærumhverfi leikskólans kynnt eins og Elliðaárdalinn, Reykjavíkurtjörn, Þjóðminjasafnið, Árbæjarsafn og listasöfn borgarinnar. Gerðar eru skráningar eftir hverja ferð og eru þær sýnilegar á veggjum deildanna og heimasíðu leikskólans. Eftir að komið er heim í leikskólann vinna börnin úr ferðunum með umræðu, frásögn og eða myndsköpun.

Hér í Sunnuási er sú hefð að nokkrum vikum fyrir jól er boðið upp á jólaverkstæði. Í janúar ár hvert fara öll börn í Sunnuás að huga að öskudeginum, með hugmyndavinnu að öskudagsbúning sem þau síðan sauma sjálf með aðstoð leikskólakennara og klæðast á sjálfan öskudaginn. Sett er upp saumastofa í opnu rými leikskólans þar sem komið er með allskonar efni, gardínur, föt, sængurföt, tölur og fylgihluti sem hægt er að nýta í

búningagerðina. Ferlið er þannig að fyrst er umræða inn á deildum hvað það er sem börnin vilja vera á öskudaginn. Þar koma margar og skemmtilegar hugmyndir fram, börnin teikna hugmynd sína á blað. Að að því loknu fer barn með kennara til að velja sér efni og efnivið í búninginn sinn og þegar það er komið er farið að sníða og sauma búning með aðstoð kennara. Hefur þetta ferli í kringum búningagerðina komið mjög vel út og börnin verið ótrúlega stolt af sínum verkum.

Margar fleiri hefðir hafa fest sig í sessi í Sunnuási sem eru ýmist árstíðabundnar eða tengdar hátíðar-og/eða tyllidögum og skipa stóran sess í menningu leikskólans.

Þær hefðir sem eiga sér fastan sess í leikskólastarfi Sunnuáss má nefna

-Dagur íslenskrar tungu:

Á Degi íslenskrar tungu söfnumst við saman í sal skólans og syngjum lög eftir Jónas Hallgrímsson. Elstu börnin fara í heimsókn í Langholtsskóla ásamt öðrum

leikskólum í hverfinu, hitta þar börn úr fyrsta bekk grunnskólans og kennara þeirra. Safnast er saman í sal skólans og flytja börnin skemmtiatriði sem þau hafa verið að æfa.

- **Jólaverkstæði:**

Jólaverkstæði þar sem foreldrum og öðrum ættingjum eða vinum er boðið að koma í leikskólann og vinna með börnum sínum. Á verkstæðinu er boðið upp á margskonar verðlausan og opinn efnivið sem börn og foreldrar nota til að skapa úr listaverk eftir eigin höfði og annað, ásamt bakstri á piparkökum sem börnin fara með heim. Jólaverkstæði er haldið síðustu viku í nóvember eða fyrstu viku í desember. Það stendur yfir fjóra daga 2 tíma í senn og eru foreldrar eða aðrir ættingjar velkomnir alla dagana.

- **Litlu jól:**

Litlu jólin er samstarfsverkefni við foreldrafélagið sem er haldið á virkum degi í leikskólanum. Leikskólinn hefur verið skreyttur og elstu börn leikskólans hafa það hlutverk að búa til skraut á jólatré leikskólans sem þau einnig hafa skreytt ásamt leikskólastjóra. Á þessum degi er jólaball og þá koma jólasveinar með pokann sinn. Í hádeginu er svo hátíðarmatur og heitt súkkulaði í síðdegishressingu. Litlu jólin eru haldin eftir miðjan desember.

- **Þorablót:**

Þorablót er haldið á fyrsta degi í Þorra (Bóndadag) boðið er upp á þjóðlegan íslenskan mat, svo sem súrmeti, sviðasultu, hangiket, harðfisk og hákarl. Börn og kennarar eru hvött til að klæðast á sem þjóðlegastan hátt og börnunum boðið upp á að gera sér þjóðleg höfuðföt.

Undirbúningur þorablótsins felst í að æfa þorrasöngva og ræða um gamla tíma í landinu.

- **Bolludagur:**

Undirbúningur felst í að búa til bolluvendi og baka brauðbollur með börnunum. Einnig eru söngvar sungnir um bolludag, sprengidag og öskudag.

Á bolludaginn er boðið upp á brauðbollur sem börnin hafa bakað og vatnsdeigsbollur eru með síðdegishressingu

Boðið er upp á fiski-eða kjötbollur í hádegismat.

- **Sprengidagur:**

Á sprengidag er saltkjöt og baunir í hádegismat

- **Öskudagur:**

Undirbúningur öskudagsins hefst strax í byrjun janúar þegar börnin ákveða hvað þau ætla verða á öskudaginn og hvernig búning þau ætla að búa til fyrir þann dag. Börnum er boðið að sauma öskupoka á sínum deildum og gera öskudagsbúninga fyrir öskudaginn og slegið er upp öskudagsballi í miðrými leikskólans.

- **Opin vika:**

Þá gefst foreldrum og öðrum ættingjum svo sem ömmum, öfum, frænkum, frændum eða fjölskylduvinum kostur á að koma og taka þátt í daglegu starfi leikskólans.

- **Þjóðhátíð:**

Í tengslum við þjóðhátíðardaginn 17.júní er haldin þjóðhátíð í leikskólanum nokkrum dögum fyrir sjálfan þjóðhátíðardaginn. Börnin fá fræðslu um lýðveldið Ísland og fánann dagana fyrir þjóðhátíðina og búa til sinn eigin fána. Einnig útbúa þau skraut, skreyta með því garðinn og æfa söngva fyrir skróðgöngu Sunnuáss. Foreldrum og

öðrum ættingjum er boðið að taka þátt í þessum hátíðardegi með okkur og koma þá með í skruðgönguna sem farin er um hverfið og á eftir eru grillaðar pylsur á leikskólalóðinni.

- **Afmæli:**

Þegar börn og starfsmenn leikskólans eiga afmæli er íslenska fánanum flaggað fyrir viðkomandi einstakling sem þá er búinn að gera sína eigin kórónu með aðstoð kennara. Það er ekki hluti af afmælishefðinni að bjóða upp á veitingar í tengslum við afmæli, hvorki frá börnunum né leikskólanum. Barnið sjálf er í brennidepli á afmælisdaginn sinn og fær að vera í sviðsljósinu. Haldin er samverustund á deildinni þar sem afmælissöngurinn er sunginn fyrir viðkomandi barn. Í samverustundinni er barninu boðið að klæðast fallettri skikkju og sitja á afmælisstól sem er skreyttur með fallettu klæði og einnig við matarborðið. Í sameiginlegri söngstund á föstudögum er svo sungið fyrir þau afmælisbörn sem hafa átt afmæli þá vikuna. Á elstu deildinni útbúa börn deildarinnar afmælisbók fyrir afmælisbarnið, börnin klippa út mynd af viðkomandi barni, líma hana á blað og teikna síðan það sem þeim finnst lýsandi eða annað sem þau langar til að gleðja viðkomandi einstakling með. Ákveðið hefur verið að innleiða slíka bók í nokkrum skrefum á fleiri deildir.

- **Kveðjuljóð:**

Þegar börn hætta í Sunnuási fá þau kveðjukort frá deildinni sinni með mynd af sér og ljóði sem hljóðar svona:

*Í Sunnuási léttri lund
Lékstu við marga krakka
Komið er að kveðjustund
Þér kærir vinir þakka.*

*Eigðu gott líf á hverjum degi
ánægju veitir að hafa þig hitt
Öðlast þú megir á ævinnar vegi
öfluga vitund um ágæti þitt.
(Höf.h.p.)*

Umhverfismennt / útikennsla

Í Sunnuás leggjum við áherslu á umhverfismennt og útikennslu þar sem leikskólinn er í nærumhverfi helsta útivistarsvæði borgarinnar þ.e.a.s. Laugardalinn og Laugarásholtið. Eitt af markmiðum okkar í umhverfismennt er að börnin kynnist nánasta umhverfi leikskólans og náttúrunni þar í kring á sem fjölbreyttastan máta og læri að bera virðingu fyrir henni. Með útivist að koma á móts við grófhreyfipörf barnanna, samhæfingu hreyfinga og stuðla að því að börnin öðlist styrkari stjórn á líkama sínum með fjölbreyttu verkefnavali. Hreyfing eykur hreysti og úthald barnsins. Eflir líkamsvitund og stuðlar að andlegri og líkamlegri vellíðan og eflir jákvætt viðhorf til útiveru. Öll börn í leikskólanum fara út að minnsta kosti einu sinni á dag.

Af samvistum við fullorðna og með þátttöku sinni læra börnin umgengni við umhverfið, leiktæki, gróður og dýr. Markmiðið með vettvangsferðum er að efla tengsl við náttúruna og umhverfið.

Að börnin læri að bera virðingu fyrir náttúrunni og læri að umgangast hana, fara eftir reglum, bera virðingu hvert fyrir öðru og taka þátt, bæði í sjálfsprottnum og skipulögðum leik.

Að börnin læri umferðarreglur og þjálfist í að nota þær. Að auka víðsýni barnanna og skapa umræður

Í leikskólanum er lögð áhersla á flokkun á lífrænu og ólífrænu sorpi. Flokkunin á sér stað inni á öllum deildum, eldhúsi og starfsmannarými.

Í leikskólanum er búin til molta og á hverri deild er safntunna sem nefnist Moldvarpan. Í hana fer eingöngu ávaxtahýði, grænmeti og brauðafgangar sem síðan er sett í moltutunnuna. Þegar farið er með innihald Moldvörpunnar í tunnuna eru börnin höfð með. Þar gefst þeim tækifæri til að fylgjast með hvernig matarafgangar breytast í mold/moltu. Á lóðinni er lítill matjurtagarður þar sem að ræktað er grænmeti. Sunnuás var þátttakandi í grænum skrefum Reykjavíkurborgar og höfum við náð fyrsta skrefinu. Í dag erum við skóli á grænni grein og mun flagga Grænfánanaum á fimm ára afmæli leikskólans, 1. júlí 2016.

Tvö umhverfisráð eru starfandi í leikskólanum. Annað er skipað kennurum frá hverri deild, leikskólastjóra og verkefnastjóra. Reynt var að fá fulltrúa ræstingarfyrtækisins Iss sem sér um að ræsta skólann og kom fulltrúi frá þeim á fyrsta fund umhverfisráðs þar sem farið var yfir það sem viðkemur ræstingunni en ekki verður fulltrúi frá þeim í umhverfisráði.

Valið var í umhverfisráðið eftir áhuga kennara en jafnframt haft í huga að í ráðinu væri fulltrúi frá hverri deild.

Hin nefndin er skipuð elstu börnum leikskólans ásamt kennurum þeirra og verkefnastjóra.

Haldnir eru reglulega fundir í umhverfisráði sem var stofnað í nóvember 2015. Á umhverfisráðsfundum er farið yfir þau mál sem brenna á hópunum, hvað má gera betur, skoða nýjar hugmyndir og fleira.

Öll námssviðin fléttast inn í útikennslu *þ.e. heilbrigði og vellíðan, læsi og samskipti, sköpun og menningu, sjálfbærni og vísindi.*

Öll börn leikskólans fara að minnsta kosti einu sinni í viku í útikennslu, fer það eftir aldri barnanna. Nágrenni leikskólans hefur að geyma margar náttúruperlur t.d Laugarásholtið og Laugardalinn. Þangað er mikið farið með alla aldurshópa reglulega er farið með börn í grenndargám í hverfinu. Eldri börnin fara á hin ýmsu söfn borgarinnar og í lengri ferðir eins og Laugarnesfjöru, Elliðaárdalinn, Reykjavíkurtjörn, Öskjuhlíð og svo mætti lengi telja. Gerðar eru skráningar frá hverri ferð og eru þær sýnilegar á veggjum deildanna og á

heimasíðu leikskólans. Hver deild á sér ákveðinn stað í náttúrunni þar sem börnin velja sér tré að hausti sem þau heimsækja reglulega til að fylgjast með árstíðabundnum breytingum. Í útinámi lærist margt og í vinnu okkar með átthaga/útikennslu kynnumst við og gerum börnin meðvitaðri um sitt nærumhverfi. Einnig kynnast börnin örnefnum í umhverfi okkar og tengja þau við nöfn sem við notum á deildum leikskólans. Trú okkar er að með þeirri vinnu verði stuðlað að bættri umgengni og meiri umhyggju barnanna fyrir umhverfi sínu og þeirri náttúru sem umlykur okkur. Það er gaman að þekkja og fræðast um umhverfið sitt og hefur það sýnt sig að útinám eykur samvinnu og styrkir félagstengsl barnanna.

Foreldrasamstarf

Foreldrar eru sérfræðingar í sínum börnum og upplýsingar frá foreldrum styðja við leikskólagöngu barnsins.

Leikskólinn er opinn foreldrum og þeir velkomnir að fylgjast með, eða að taka þátt í starfinu með börnunum og mikilvægt er að foreldrar finni að þeir og börn þeirra séu ávallt velkomin í leikskóla barnsins.

Lögð er áhersla á góð samskipti við foreldra og að það sé gott upplýsingastreymi til þeirra. Er það gert með daglegum samskiptum, á upplýsingartöflum við deildir, vikulegum fréttabréfum frá deildarstjórum, upplýsingum og fréttum á heimasíðu leikskólans. Á heimsíðu leikskólans eru settar inn myndir af leik og starfi barnanna í leikskólanum.

Aðlögun

Áður en barn byrjar í Sunnuási eru foreldrar boðaðir í samtál án barns.

Í samtalinu taka leikskólastjóri/aðstoðarleikskólastjóri og deildarstjóri á móti foreldrum. Þar er gengið frá dvalarsamningi, aflað upplýsinga um barnið, eins og heilsufar, þroska, áhugasvið og þarfir þess (sjá fylgiskjal). Foreldrar veita upplýsingar um hverjir aðrir mega sækja barnið og skrifa undir skjal þar um ásamt dvalarsamningi vegna leikskóladvalar.

Leikskólastjóri stíklar á stóru um hugmyndafræði og stefnu leikskólans og veitir upplýsingar um reglur skólans.

Deildarstjóri segir frá starfsemi deildarinnar.

Lögð er áhersla á óþvingað samtál þar sem gagnkvæmar upplýsingar eru veittar.

Þegar kemur að leikskólagöngu barna í Sunnuási er notuð þátttökuaðlögun. Þá eru foreldrar með barni sínu fyrstu þrjá dagana í leikskólanum, kynnast starfsfólki, umhverfi, starfsemi deildarinnar og leikskólans gegnum foreldra/aðstandenda sína. Þegar foreldri hefur kynnst þeim sem vinna með barnið eru þeir öruggari um barnið sitt og barnið verður því mun fyrr öruggari í nýju umhverfi. Þannig er í upphafi leikskólagöngu barnsins lagður grunnur að samstarfi milli foreldra/aðstandenda í framtíðinni.

Foreldrasamtöl

Foreldrar eru boðaðir í tvö samtöl á ári. Eitt að hausti og annað að vori.

Með samtölum þessum gefst tækifæri til að ræða markvisst um líðan, nám og þroska barnsins heima og í leikskólanum.

Foreldrar eru ætíð sérfræðingar í sínum börnum og upplýsingar frá foreldrum styðja við leikskólagöngu barnsins.

Foreldrasamtöl fyrir foreldra barna sem byrjuðu á síðasta leikskólaári eða fyrr eru í október. Foreldrar barna sem byrja á tímabilinu vor, sumar, haust eru boðuð í samtöl í nóvember. Á vorönn verða samtölin í febrúar/mars. Foreldrar eru hvattir til að biðja um samtöl á öðrum tíma ársins og brugðist verður hratt við þeirri beiðni. Auk þess munu deildarstjórar boða foreldra í samtöl eftir þörfum.

Foreldraráð

Í foreldraráði sitja fulltrúar foreldrar auk leikskólastjóra. Kosning nýrra fulltrúa fer fram í september ár hvert. Foreldraráð setur sér starfsreglur í samræmi við leiðbeinandi reglur skóla og frístundasviðs.

Foreldrafundir

Foreldrafundir hvernar deildar eru haldnir að hausti. Þeir fundir eru nýttir til að kynna námskrá vetrarstarfsins af viðkomandi deildarstjóra.

Foreldrafélag

Foreldrafélag er starfandi við leikskólann. Stjórn þess er sem oftast skipuð fulltrúum foreldra frá hverri deild leikskólans ásamt fulltrúa leikskólans.

Stjórn foreldrafélagsins er kosin ár hvert á aðalfundi.

Dagskrá komandi vetrar skal stjórn móta á fyrsta fundi eftir að ný stjórn kemur saman. Foreldrafélagið hefur staðið fyrir ýmsum viðburðum svo sem; jólaleikrit, jólaball, vorferð, auk þátttöku í kostnaði við útskriftarferð elsta árgangs leikskólans.

Samstarf leik- og grunnskóla

„Reynsla og nám á að mynda samfellda heild í skólagöngu barna til að hún nýtist þeim milli skólastiga. Þegar barn lýkur leikskólagöngu sinni og byrjar í grunnskóla felur það oftast nær í sér miklar breytingar fyrir börn og foreldra/fjölskyldur þeirra.“

Að hausti hittast kennarar elstu barna leikskólans og kennarar fyrsta bekkjar Langholtsskóla og setja niður sameiginleg verkefni milli skólastiga komandi skólaárs í þeim leikskólum sem eru með sama skólahverfi.

Þegar leikskólagöngu líkur og hefur grunnskólagöngu sína fylgja börnunum upplýsingarblöð sem leikskólakennari barnsins fyllir út. Um félagsþroska, talna og stafabekkingu og teiknaðri sjálfsmynd og ljósmynd af barninu, ásamt niðurstöðum Hljóm-2.

Hér eru helstu samstarfsverkefni þessa tveggja skólastiga:

Nóvember: Elstu börn allra leikskólanna í hverfinu hittast í Langholtsskóla í tilefni *Dags íslenskrar tungu*. Allir koma með atriði og kennarar Langholtsskóla kynna Jónas Hallgrímsson.

Desember: Elstu börn leikskólanna koma í Langholtsskóla og horfa á jólaleikrit 6. bekkjar

Janúar: Nemendur fyrsta bekkjar fara ásamt nokkrum nemendum 7. bekkjar í gamla leikskólann sinn með boðsbréf til elstu barnanna vegna skólaheimsóknna. Nemendur 7. bekkjar lesa fyrir næst elsta árgang og 1. bekkjar börnin fá að leika sér á gömlu deildinni sinni

Febrúar og mars: Skólaheimsóknir.

Apríl: Skreyta tré í Laugardalnum, Sunnuás, Langholt, Brákaborg ásamt Langholtsskóla hittast í Laugardalnum og skreyta saman tré og syngja.

Lok apríl byrjun maí: Vorskóli. Börnum og foreldrum er boðið í heimsókn í Langholtsskóla.

Maí: Frímínútur í Langholtsskóla. Börnin hittast á skólalóð þar sem farið er yfir daginn og reglur í frímínútum. Allir eru saman og að því loknu er stöðvavinna í blönduðum hópum og farið í mismunandi verkefni við hverja stöð. Útileikjadagur í Langholtsskóla.

Mat

Mat er órjúfanlegur þáttur í starfi skóla og námi barna og ungmenna.

*Mat á skólastarfi er tvíþætt : Annars vegar er um að ræða mat sem skólar framkvæma sjálfir og er hér kallað innra mat. Hins vegar er um að ræða mat sem utankomandi aðili vinnur á vegum sveitarfélags, ráðuneytis mennta- og menningarmála og er nefnt ytra mat
(sjá bls. 25 Aðalnámskrá leikskóla 2011)*

Mat á þroska og námi barna

Mikilvægt að fylgjast með og meta alhliða þroska barna, nám og vellíðan í leikskólanum, svo hægt sé að gripa inn í og eða stutt við einstaklinginn hverju sinni.

Deildarstjórar eru með foreldrasamtöl tvisvar sinnum á skólaárinu og oftast ef þurfa þykir. Í foreldrasamtölunum fá foreldrar almennar upplýsingar um líðan barnsins, þroska þess og nám í leikskólanum. Í foreldrasamtali að hausti er sett fram einstaklingsnámskrá og farið yfir hana með foreldrum. Í foreldrasamtali að vori er farið yfir einstaklingsnámskrána og skoðað hvernig gengur hjá barninu og þá bætt við markmiðum og eða önnur tekin út eftir þörfum.

Einnig er Hljóm-2 skimunar próf lagt fyrir þau börn sem eru á síðasta leikskólaári. En það er matstæki á hljóðkerfisvitund barna og eru niðurstöður þeirra nýttar til að vinna með málþroska og undirbúnings lestrarnáms.

Byrjað er að vinna að ferilmöppum fyrir hvert barn sem fylgir síðan barninu á meðan leikskólagöngu stendur yfir. Þar verða ljósmyndaskráningar og aðrar skráningar af barninu settar, svo og teikningar barnsins og upplýsingar frá leikskólanum og heimili.

Sérfræðipjónusta

Þjónustumiðstöð Laugardals, Háaleitis og Bústaða er samstarfsaðili leikskólans í tengslum við sálfræði og sérkennsluráðgjöf. En einnig á leikskólinn samstarf við Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins og fleiri stofnanir ef svo ber undir.

Við leikskólann starfar sérkennslustjóri sem ber ábyrgð á skipulagningu, framkvæmd og endurmati á stuðningi fyrir þau börn sem þess þurfa. Sérkennslustjóri starfar í nánú samstarfi við leikskólastjóra ásamt foreldrum, sérkennurum og ráðgjöfum þjónustumiðstöðvar.

Þegar grunur vaknar um þroskafrávik er fundað með foreldrum/aðstandendum og í samstarfi við þá er lagt viðeigandi próf fyrir barnið / listar sem eiga að geta metið stöðu barnsins.

Innan leikskólans er Íslenski þroskalistinn og íslenski smábarnalistinn notaður til að meta stöðu barna ef grunur er um einhver frávik í þroska barns. Tras skráning er notuð ef grunur vaknar um frávik á málþroskasviði.

Innra mat

Í starfsáætlun hvers árs er sett inn matsáætlun komandi skólaárs þar sem tilgreint er hvað áætlað er að meta í starfi leikskólans, hverjir koma að því mati, hvernig og hvenær.

Innra matið er lagt fyrir jafn og þétt yfir skólaárið, á deildarfundum, skipulagsdögum og með rafrænum könnunum til starfsfólks og foreldra. Börnin koma að innra matinu þar sem notaðar eru myndir og opnar spurningar lagðar fyrir þau.

Í lok skólaársins er matið notað til skipulagningar á næsta skólaári og starfsmannahópurinn ákveður hvaða hlutar starfsins verða metnir næsta skólaár. Að meta leikskólastarfið er tækifæri leikskólakennara, foreldra og þeirra aðila sem koma að starfi leikskólans til að fylgjast með hvort þau réttindi og þjónusta sem þeim ber að fá, séu virt og að börnin fái þá

menntun sem leikskólinn ber að veita samkvæmt lögum um leikskóla.

Starfsáætlun Sunnuás þar sem matsáætlun er sett inn fyrir hvert skólaár er aðgengileg á heimasíðu leikskólans.

Ytra mat

Ytra mat á starfi leikskólans var gert í janúar og febrúar 2015 af matsteymi Skóla og frístundasviðs Reykjavíkurborgar.

Hægt er að nálgast niðurstöður ytra matsins á heimasíðu Sunnuáss